

***«Мрії – не втеча
від дійсності,
а засіб
наблизитися
до неї»***

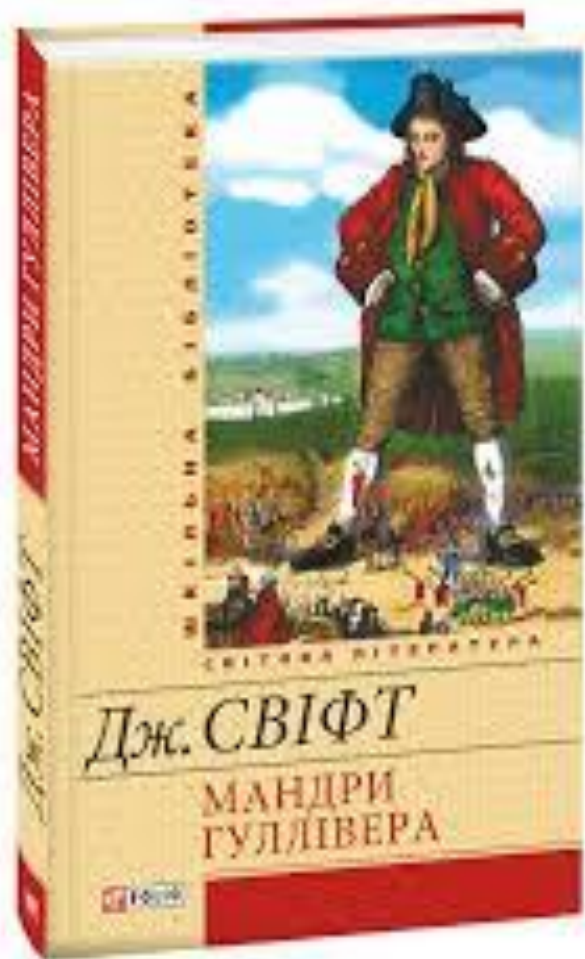
Сомерсет Моем

«Майбутнє... як
відомо, відкидає
свою тінь
задовго до того,
як увійти»

Анна Ахматова.

Автори науково-фантастичних творів та утопій змалювали безліч варіантів соціального облаштування суспільства, розповіли про технічні та біологічні дива, з якими нам вже довелося зустрітися і ті, що ще маємо пережити. Феномен передбачення подій авторами художніх творів давно вже є предметом дискусій. Серед цих передбачень не останнє місце займають "Фантастична техніка", або "фантастична фундаментальна наука". Чи є фантасти технопророками, чи це просто здатність деяких людей аналізувати справжні науково-технічні ідеї та тенденції і таким чином в їх уяві виникають речі, яких не існує на час написання твору, але можуть з'явитися дещо пізніше.

Наявність двох природних супутників у Марса передбачив Джонатан Свіфт у "Подорожі Гуллівера" написаній у 1735 році. І тільки 1872 року астрономи знайшли і дали ім'я супутникам Червоної планети.

Жюль Верн

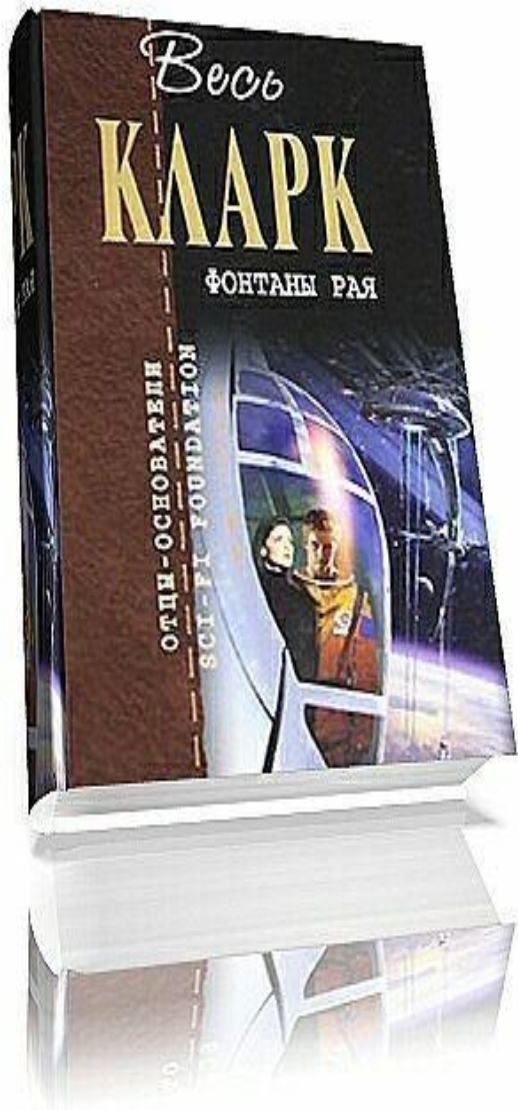
ПОДОРОЖ
НА
МІСЯЦЬ

Жюль Верн у фантастичному романі "З Землі на Місяць" 1865 року висунув ідею сонячних вітрил. Для втілення цієї сміливої гіпотези людству знадобилося 145 років.

Ідеї Костянтина
Едуардовича
Ціолковського
надихнули фантаста
Олександра Беляєва
на створення
орбітальної
населеної станції,
яку описав в романі,
навіть у назві цього
штучного супутника
є пряме посилання
на автора ідеї - "Зірка
КЕЦ".

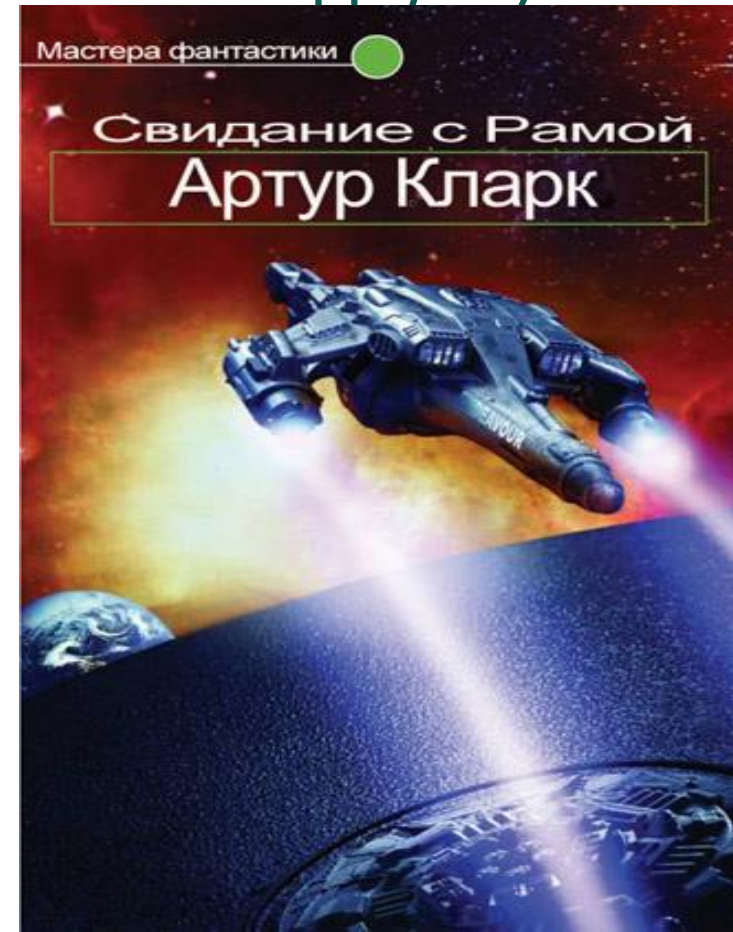
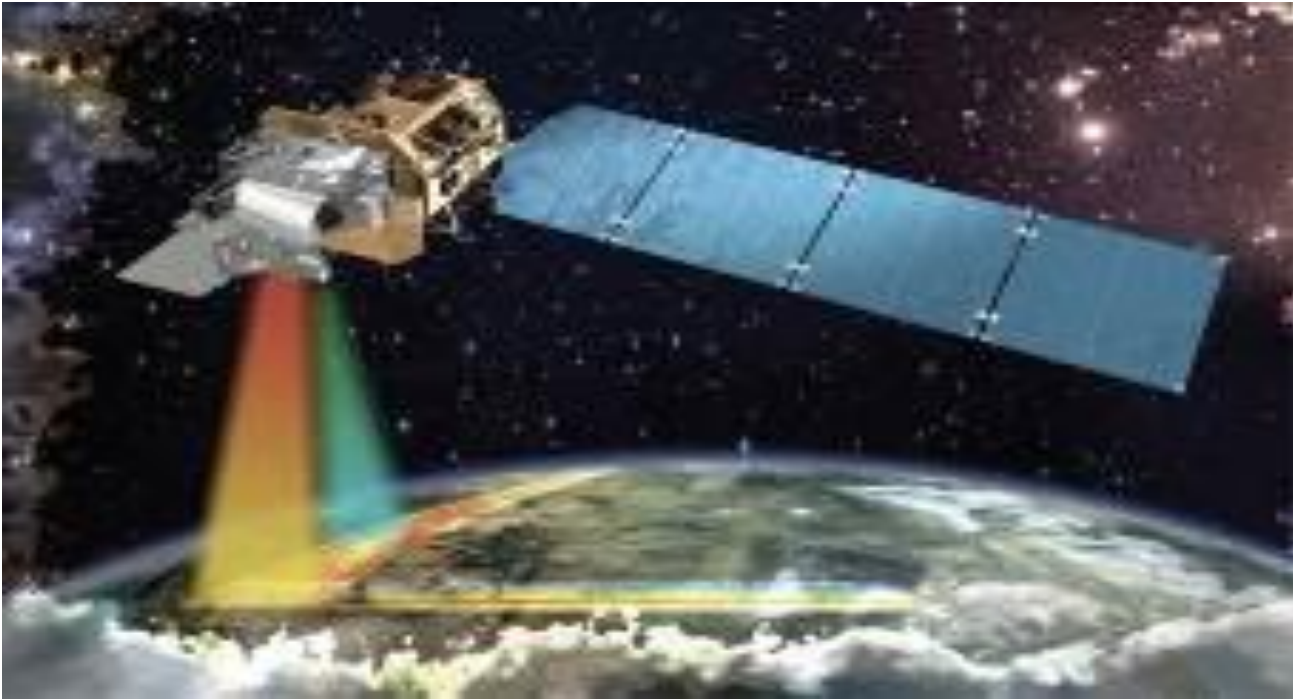

Артур Кларк зробив широковідомою іншу гіпотезу Ціолковського — космічного ліфта у "Фонтанах раю". Така наукова розробка вже існує, хоча поки що не реалізована. поки що немає алмазного вугле волокна описаного в творі, але є вуглецеві нанотрубки на які інженери покладають багато сподівань. А от питання живлення підйомника майже вирішено за допомогою лазера

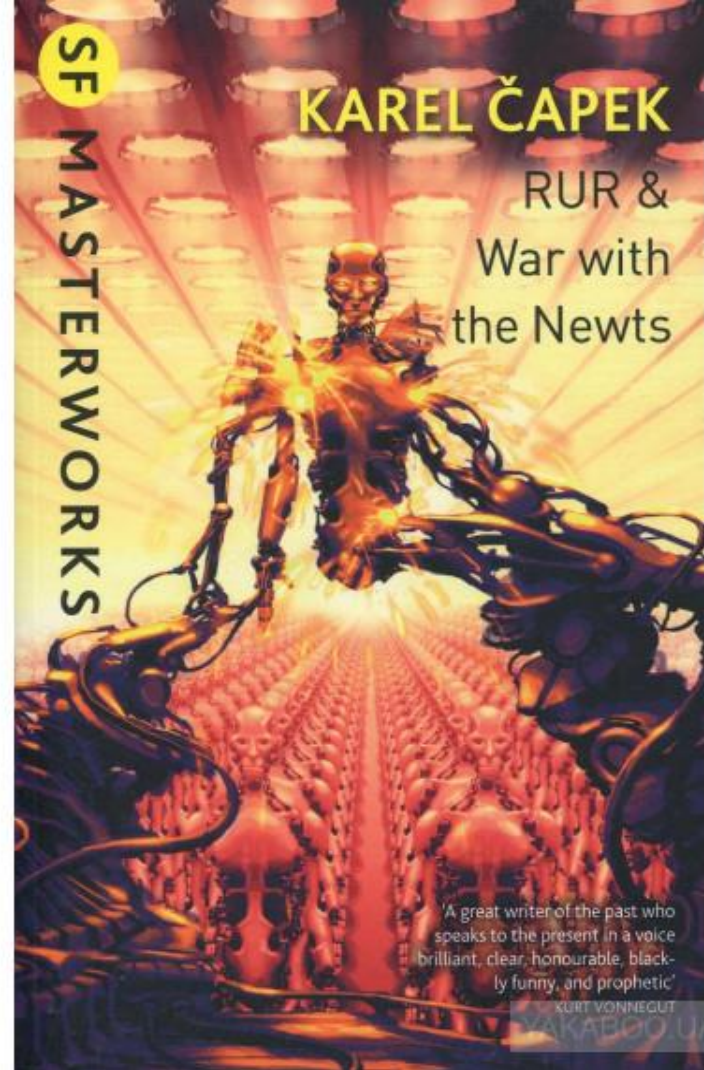

Саме Кларк один з найвідоміших "пророків". 1945 рік, письменник у статті "Позаземні ретранслятори" пропонує систему супутникового зв'язку на орбіті. У другій половині 20 століття така система основою для усіх глобальних комунікацій. 1954 рік — пропонує використання супутників для визначення погоди, а у "Рандеву з Рамою" описує систему відстеження космічних загроз — система працює з 1991 року.

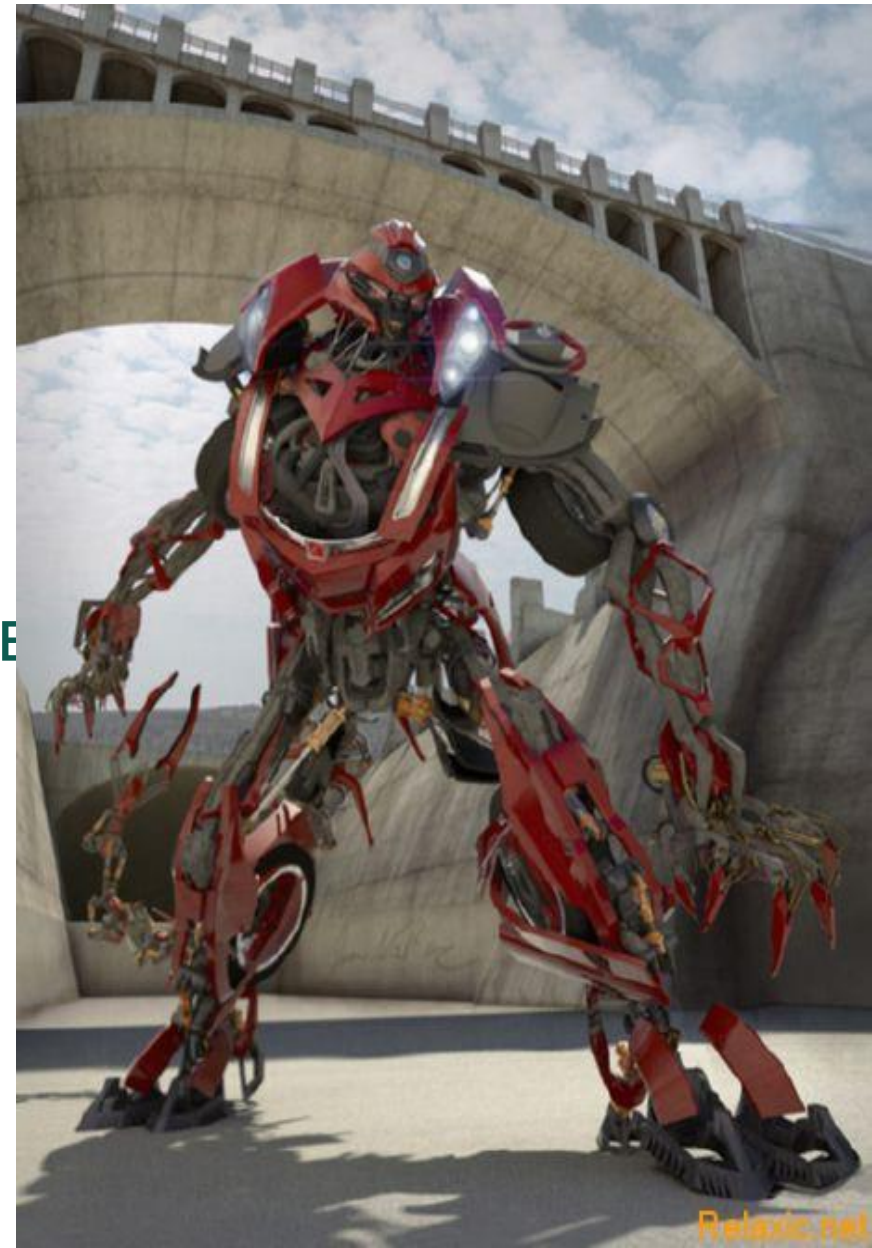

Артур Кларк вважав необхідною колонізацію космосу. 1968 року світ побачила "Космічна Одіссея", де був описаний приватний космопорт. Двохтисячні роки і приватний туризм і космопорт вже існує в США. У своєму першому романі "Кінець дитинства" винаходить науку майбутнього, що займається вивченням нелюдської форми існування, тобто — прибульців. Він навіть дає її назву — ксенологія та ксенобіологія

9 січня 2020 року світ відзначив 130 річницю з дня народження Карела Чапека . Його роман "Р. У. Р." наповнив серця людей жахом перед могутньою машиною — роботом, саме так назвав своє жахливе створіння письменник, тим самим відкрив еру робототехніки.

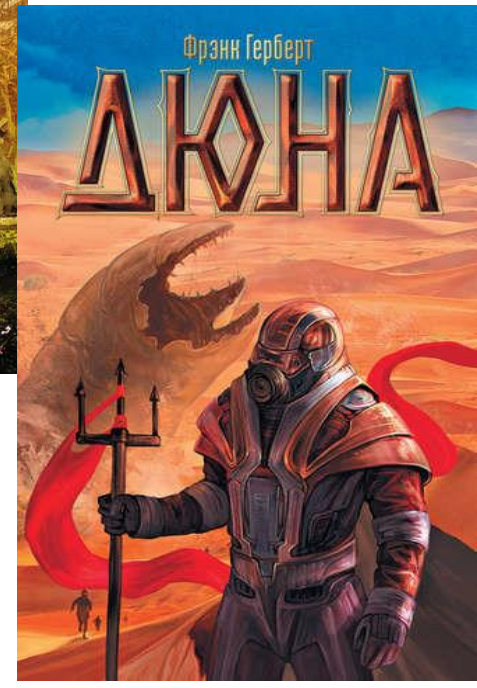
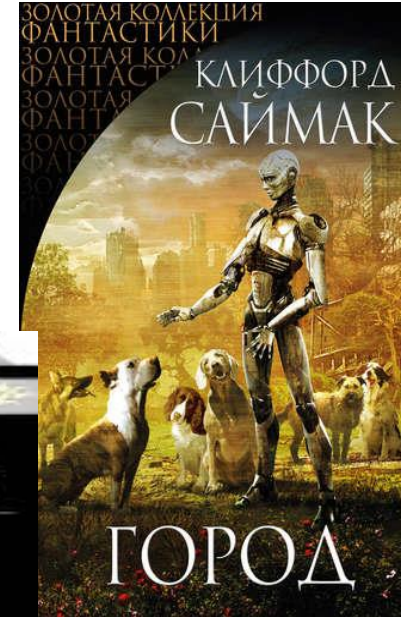

На захист штучного інтелекту став ще один з “пророків” фантастики і головний популяризатор науки, Айзек Азімов, якому 2 січня 2020 року виповнилося 100 років від дня народження. Він змусив світ полюбити роботів, сформулювавши знамениті три закони робототехніки, насправді видумав першу в світі операційну систему в оповіданні “Хоровод” 1942 року, а в романі “Оголене серце” проголошена ідея керування роботом на відстані наразі закладена у всі безпілотніки.

Багато імен світових фантастів і їх винаходів можна перелічувати: Уелс, Хайнлайн, Френк Герберт, Орвел, Саймак....

Ноутбук, екзоскелет, одяг що контролює стан здоров'я людини, безпілотні машини та літаки, опалення в трубах та платні автошляхи....

Українські фантасти не залишалися осторонь. Володимир Винниченко та його "Сонячна Машина" і якщо ідея синтетичної їжі зустрічалася й у інших закордонних авторів, то поява сонячних батарей, цілком його передбачення. Сонячна енергія сьогодні саме в тому напрямі, який передбачив письменник із складною та драматичною долею

В. ВЛАДКО

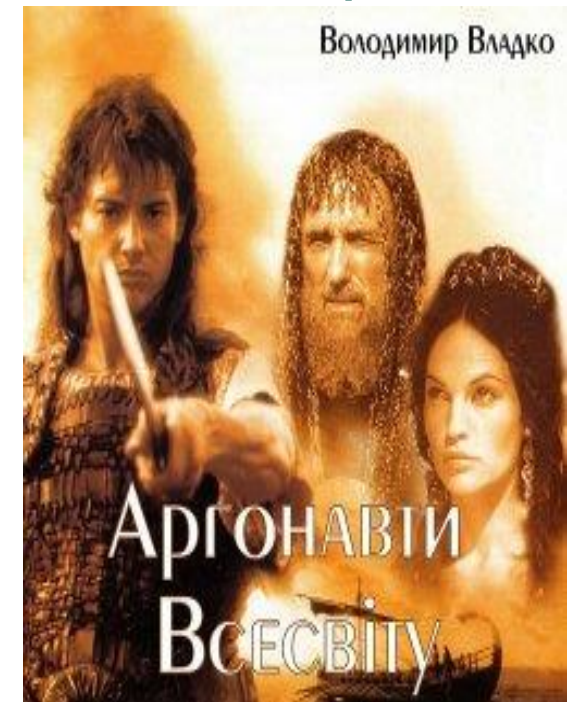
**ІДУТЬ
РОБОТАРИ**

ЛНТВНАДВ

Володимир Владко у 1931 році у повісті “Ідуть роботари”, не тільки докладно описав зовнішній вигляд та будову роботів, яких ще не випускали, а й передбачив соціальні конфлікти у суспільстві пов’язані з їх використанням. Нещодавно відбулося подібне. Японські робітники страйкували проти зменшення робочих місць, через широке застосування роботів.

Володимир Владко

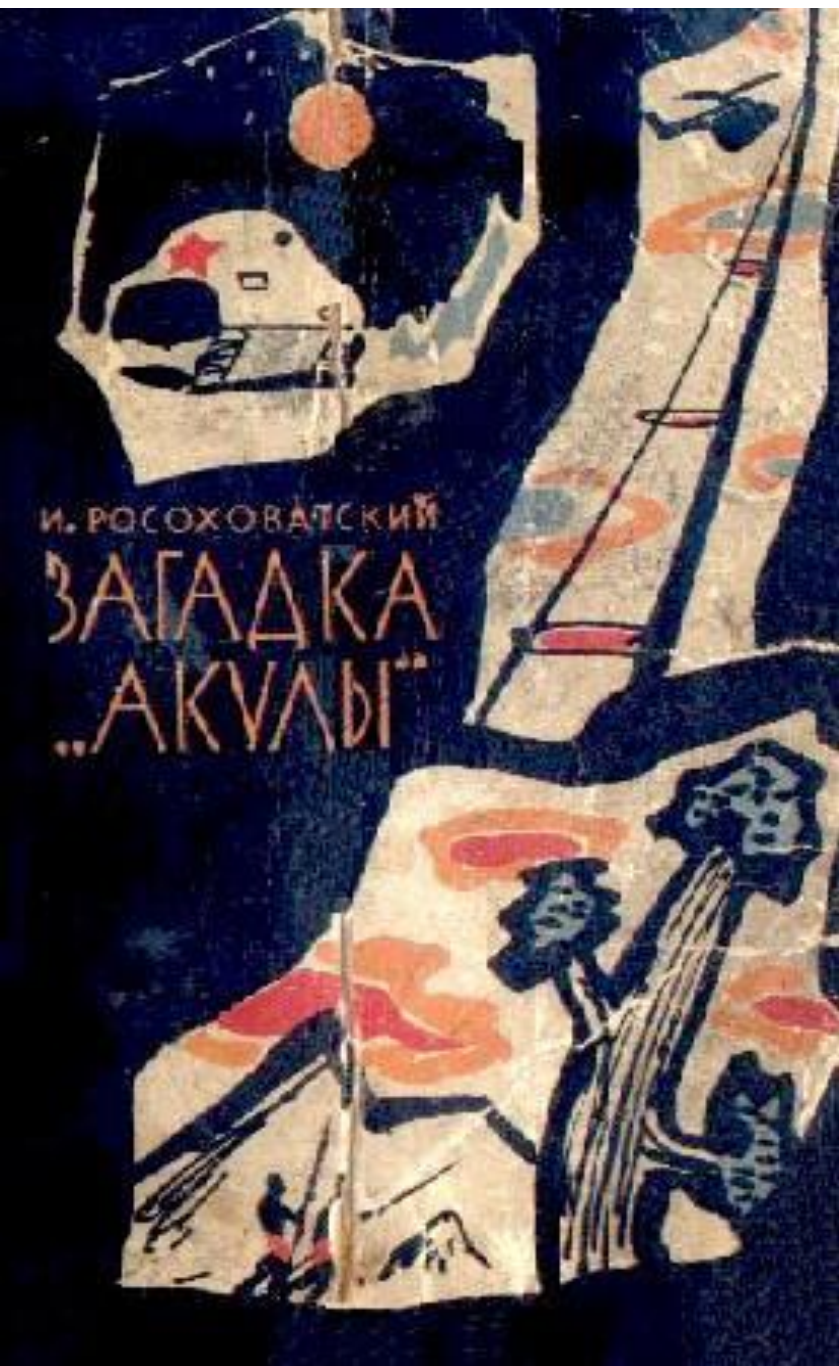
Відомий письменник Юрій Смолич у 1929 році у повісті "Господарство доктора Гальванеску" змалював людей перетворених шляхом біологічних маніпуляцій на слухняних маріонеток. Психічне і біологічне зомбування людей вже, нажаль, прикра реальність.

Ходить байка, що після друку у 1960 році науково-фантастичної збірки Володимиру Івановичу Савченко прийшла телеграма: "Нейтрит найден". Саме цей суперізолятор, що має суперякості і створено з суцільних нейронів описав письменник з Полтавщини в одному зі своїх оповідань.

1962 року в світ вийшла збірка Ігоря Росоховатського "Загадка Акули". В ній було розміщено оповідання "Відхилення від норми", що положило початок співпраці з Анатолієм Стогнієм і закінчилося книгою "КД — кібернетичний двійник", яка видавалася навіть за кордоном.

«КД — кібернетичний двійник» для практичної кібернетики став передбаченням цілого напряму програмування на кшталт описаних в творі. Ще одне оповідання Ігоря Росоховатського із збірки «Спадщина» розповідає про - синтез гена молекули ДНК і внесення в нього корекцій. Збіглося майже все.

Все чим користується сучасне людство має свій прототип в літературі. Може саме тому у Сполучених Штатах Америки відкриті інститути та корпорації футурологів, які науково "обчислюють" майбутнє. Особливо уважно вчені вивчають науково фантастичні твори, відшукуючи передбачення які мають високу вірогідність для здійснення.

Запрошуємо до читання:

1. **Перельман, Я. І.**

Ціолковський його життя, винаходи та наукові праці . - Львів : Вільна Україна, 1946.- 60 с.

2. **Сміт, Д.**

Думати, як Леонардо да Вінчі; [пер. з англ. А. Мішти]. - [К.] : Вид. група КМ-БУКС, [2018]. - 224 с.

3. **Тесла, Н.**

Мої винаходи. Автобіографія [Текст] / Н. Тесла ; Нікола Тесла ; пер. з англ. Олександри Гординчук. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. - 132 с

4. **Клейборн, А.**

Історія винаходів / Анна Клейборн ; іл. Адама Ларкума. - [К.] : Країна мрій: [Компанія О Форд, М.

5. **Свіфт, Д.**

Мандри до різних віддалених країн світу Лемюеля Гуллівера, спершу лікаря, а потім капітана кількох кораблів ; пер. з англ. Миколи Іванова. - К. : Знання, [2016]. - 272 с.

6. **Верн, Ж.**

Пять недель на воздушном шаре. С Земли на Луну. Вокруг Луны : [романы] / Жюль Верн : [пер. с фр.]. - Х. : Инарт, 1992. - 400 с. : ил. - (Золотой век)

7. **Чапек, К.**

Твори : у 2-х т. ; Пер. з чеш. Ю. Лісняк та С. Сакидон ; [передм. і комент. С. Нікольського ; худож. оформ. Г. Ковпаненка]. - К. : Дніпро, 1987. - 634с.

8. **Чапек, К.**

Война с саламандрами : роман ; [пер. с чеш. А. Бобракова-Тимошкина]. - СПб. : Азбука, [2016]. - 352 с.

9. **Азимов, А.**
Путеводитель по науке: От египетских пирамид до космических станций ;
Пер. с англ.: Л.А. Игоревского, В.М. Абашкина, С.И. Огурцова. - М. : Центрполиграф, 2005. - 792с.
10. **Азимов, А.**
Конец вечности. Камешек в небе . - Запорожье : Ковчег, 1994. - 400 с.
11. **Кларк, Артур**
Свидание с Рамой: фантаст. романы ; [пер. с англ. : А. Кубичев, О. Битов]. - Минск : Дайджест, 1992. - 432 с. –
(Шедевры мировой фантастики).
12. **Брэдбери, Р.**
О скитаньях вечных и о Земле : [пер. с англ.] /Рэй Брэдбери ; [сост. и послесл. Скурлатов В. И.]. - М. : Правда,
1988. - 656 с.
13. **Брэдбери, Р.**
Марсианские хроники / Рэй Брэдбери ; [пер.с англ. Л. Жданова] - М. : [Эксмо], 2015. - 352 с. -
(Серебряная
коллекция фантастики)
14. **Орвелл, Д.**
1984 : роман; пер. з англ. Віктор Шовкун. - К. : Вид-во Жупанського, [2015]. - 312 с. (Майстри світової прози).

15. **Саймак, К. Д.**
Миры Клиффорда Саймака : Полн.собр.фантаст.произв.в 16-ти томах. ; Пер.с англ.Г.Швейника, М.Гитт, А.Шарова; Сост.В.Быстров. - Рига : Полярис, 1994. - 448с.
16. **Хайнлайн, Р. А.**
Чужой в чужой земле: роман ; [пер. с англ. А. Медвинского]. - К. : Зовнішторгвидав України, 1993. - 480
17. **Хайнлайн, Р.**
Дорога доблести / Роберт Хайнлайн ; [пер. с англ В. Ковалеский, Н. Штуцер]. - М. : Эксмо, 2007. - 352 с.
18. **Хайнлайн, Р.**
Собрание сочинений Т. 3. Туннель в небе ; Марсианка Подкейн ; Будет скафандр будут и путешествия : романы . - Х. : Око, 1993. - 528 с. - (Библиотека фантастики)
19. **Герберт, Ф.**
Месія Дюни . - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. - 256с.
20. **Винниченко, В. К.**
Сонячна машина : роман . - К. : Дніпро, 1989. - 620 с. - (Романи й повісті / редкол. Є. Гуцало та ін. ; № 6).
21. **Владко, В. Н.**
Аргонавти Всесвіту : Науково-фантастичний роман. - К. : Веселка, 1975. - 592с.
22. ***Пришестя роботів*** : техніка і загроза майбутнього безробіття / Мартін Форд ; пер. з англ. Володимир Горбатько. - К. : Наш формат, 2016. - 400 с. : рис. - Дод. тит. л. англ. - Книга року Financial times. СМА
23. **Росоховатский, И. М.**
Понять другого : Науч.- фантаст. рассказы, повести. - К. : Рад. Письменник, 1991. - 352 с.
24. **Смолич, Ю.**
Прекрасні катастрофи : повість : для дітей сер. та ст. шк. віку. - К. : Грані-Т, 2010. - 112 с.

25. **Єшкілев, В. Л.**

Фаренго. Кн. 1. Тінь попередника / Володимир Єшкілев. - Х. : Фоліо, 2018. - 432 с. - (Сучасна гостросюжетна проза).

26. **Кайку, М.**

Фізика майбутнього: як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у ХХІ сторіччі / Мічіо

Кайку ; пер. з англ. Анжели Кам'янець. - 2-ге вид. - Львів : Літопис, 2017. - 432 с. - (Світовий бестселер).

27. **Келлі, К.**

Невідворотне. 12 технологій, що формують наше майбутнє/ Кевін Келлі ; пер. з англ. Наталія Валецька. –

К. : Наш формат, 2018. - 304 с. - Дод. тит. л. Англ. - Бестселер New York Times і Wall Street Journal.